

YUSUF SURESİ 8.DERS 3. AYET

الْعَالَمِينَ رَبِّ لِلَّهِ الْحَمْدُ
أَجْمَعِينَ أَتْبَاعِهِ وَوَأَصْحَابِهِ إِلَيْهِ عَلَى وَ مُحَمَّدٍ رَسُولِنَا عَلَى وَالسَّلَامُ وَالصَّلَاةُ
الْحَكِيمِ الْعَلِيمِ أَنْتَ إِنَّكَ عَلَّمْتَنَا مَا إِلَّا لَنَا عِلْمٌ لَا سُبْحَانَكَ
الْكَرِيمِ الْجَوَادُ أَنْتَ إِنَّكَ فَهَمْتَنَا مَا إِلَّا لَنَا فَهَمٌ لَا سُبْحَانَكَ
أَمْرِي يَسِّرْ لِي وَ صَدْرِي لِي اشْرَحْ رَبِّ
قَوْلِي يَفْقَهُوا لِسَانِي مِنْ عُدَّةٍ وَاحِلٌ
بِالْعِبَادِ بَصِيرٌ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ إِلَى أَمْرِي وَأَفْوُضُ

Hamd Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selam Resûlumüz Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem), onun ailesinin, ashabının ve onlara güzellikle tabi olanların üzerine olsun.

Ya Rabbi! Seni noksan sıfatlardan tenzih ederim. Senin bize öğrettiğinin dışında bizim ilmimiz yoktur. Şüphesiz sen, her şeyi en iyi bilen, her işi hikmetli olansın.¹

Ya Rabbi! Seni noksan sıfatlardan tenzih ederim. Senin bize gerçeği anlattığının dışında bizim anlama imkânımız yoktur. Şüphesiz sen çok cömertsin ve çok ikram sahibisin.

Ey Rabbim! Göğsümü ferah eyle, işimi kolaylaştır. Dilimin bağını çöz de sözümü anlasınlar.²

Ben işimi Allah'a bırakıyorum. Şüphesiz Allah kullarını görendir.³

“Sana Kur’an’ı vahiy etmekle, biz sana kıssaların en güzelini anlatıyoruz. Gerçek şu ki daha önce senin bundan haberin yoktu.” Yusuf suresinde 3.ayet-i kerimedeyiz. Geçen hafta neden Arapça indirildiğiyle ilgili konuşmuştuk. Bu ayet-i kerimede “Sana kıssaların en güzelini anlatıyoruz.” diyor Rabbimiz. Önce biraz kıssa kelimesinden bahsedelim.

¹ Melekler, “Seni bütün eksikliklerden uzak tutarız. Senin bize öğrettiklerinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Şüphesiz her şeyi hakkıyla bilen, her şeyi hikmetle yapan sensin” dediler. (Bakara Suresi 32. Ayet)

² 20/ Tâ-Hâ Suresi, 25, 26, 27, 28

³ 40/ Mü'min,44

Kıssa: bir olayın aşama anlatılmasıdır. Örnek veriyorum; “Evden çıktım, yolda şöyle bir hadise yaşadım sonra dolmuşa bindim ama tekeri patladı. Sonra başka bir araca geçmem gerekti vs.” buradaki tüm aşamaları anlattığımda bu bir kıssaya dönüşmüş oluyor. Aslında onu hikâyeleştirmiş oluyorum. Aşamalarına vakıf oluyorsunuz dinlediğinizde. Ama “Bu sabah evden çıktım ve okula gittim.” dediğimde direkt oradaki eylemden bahsetmiş oluyorum. Allah u Teâlâ burada kıssa kelimesini kullanıyor. Yani, “Size ben hikâyenin en güzel halini anlatacağım. Bütün aşamalarıyla öğreneceksiniz. Buradan alabileceğiniz çok fazla ders var. Bunu size hem üslup hem de içerdiği bilgiler açısından en güzel biçimde anlatıyor olacağım.” Aslında sureyi burada bize tanıtmaya başlıyor.

Bütün sahnelerde ne olacağını bilsek bile hatta replikleri ezberlemiş olsak bile tekrar tekrar izlediğimiz filmler, diziler vardır. Hatta bazen dönüp dönüp okuduğumuz kitaplar vardır. Kur’an’ı Kerim tabi ki tüm kitaplardan münezzehtir. O daima tekrar tekrar okunması gereken bir kitap çünkü her okuyuşta insana yeni bilgi verir. Allah u Teâlâ bu kıssaları etkileyici olsun diye değil hidayet sebebi olsun diye anlatmakta. Bu detayı da atlamamız gerekir.

“Yusuf suresi çok güzel, içindeki kıssalar çok etkileyici, aşamalar harika, okurken telaffuzu çok hoş geliyor kulağa. Bütün bunlar çok güzel.” diye yüzeyde kalıp surenin içine girmekten uzak olmamak lazım. Aslında bunu şu açıdan da değerlendirebiliriz: Kur’an’ı Kerim’in Arapçasını okumak kesinlikle çok kıymetli. Allah katından indirilen dil bu çünkü. Ancak Kur’an’ı Kerim bizim yaşam biçimimizi belirlemesi gereken kitap. Ve biz onun içindekileri bilmezsek; Allah u Teâlâ bir çocuğu yetiştirmem hususunda neden bahsediyor, kadın erkek ilişkisindeki ölçüden nasıl bahsediyor, kıyafetlerimin nasıl olmasını istiyor, ekonomimin ve ticaretimin nasıl olmasını istiyor vb. bunların hiçbirini bilemeyiz. Kur’an’ı Kerim ile -kendi şahsım adına söyleyebilirim- tanışmadan ve üzerine çalışmadan evvel içinde sadece namaz, oruç gibi ibadetlerin bulunduğunu zannediyordum. Ama onu okuyunca gördüm ki sadece namaz, oruç gibi farz olan kaideler çok az bahsediliyor Kur’an’da. Yani defaatle bahsettiği meseleler daha çok duygular üzerine. Mesela; takva sahibi olun, Allah’tan korkun...⁴ Tüm bunlar insanın ruhunu ve duygularını ilgilendiren şeyler. Beni bu çok etkilemişti. Yani bizim hayatımızı yönlendirecek kutsal bir kitabımız var ve bu kitap benim sürekli ruh dünyamı, kalbimi, zihin dünyamı tahsis etmeye çalışıyor. İşte biz bunu bilmezsek ve bizi düzenlemesine izin vermezsek o ışıktan da mahrum kalmış oluyoruz.

---

⁴ Ey iman edenler! Allah'tan, O'na yaraşır şekilde korkun ve ancak müslümanlar olarak can verin. (Al-i İmran, 3/102)

Bu kitaptaki her ayet hidayet kaynağıdır.⁵ Her sahne, her karakter, her olay... Bunu unutmamalıyız. Ve Kur'an Kerim'i okurken bu yüzden tertil ile durarak okumalıyız.⁶ Kur'an'ı Kerim'in sahibi Allah u Teâlâ. Bunlar Allah'ın kelimeleri. Allah şüphesiz ki boş kelime kullanmaz. O zaman bir insanın duasını, yakarışını alıp Kur'an'ı Kerim'e ayet olarak yerleştirmişse bunda mutlaka bizim için ibret vardır. Mesela; *"Firavun o an dedi ki: 'Rabbim şimdi inandım.'*"⁷ Tam boğulurken bunun ona faydası yok. Biz ne anlıyoruz Firavun ve Allah u Teâlâ'nın diyalogundan? Rabbin sana defalarca davette bulunmuş fakat sen hidayete sırtını dönmüşsün, son nefesinde Azrail başına dikilince diyorsun ki: "Ben şimdi inandım." Fakat artık geçerli değil. Artık bunu kabul etmiyor Allah u Teâlâ. Bakın çok tehlikeli bir durum.

Rabbim bize imanla ölmeyi nasip etsin. Bunu çok kolay zannediyoruz. Müslüman olarak öleceğimize çok emin yaşıyoruz. Yani ben Müslümanım o kâfir ve bir şekilde cennet kapısı bana açık. Ama ben Müslüman olarak öleceğimi bilmiyorum ki. Allah muhafaza buyursun. Son nefeste kâfir olarak gidersem Allah korusun cennetin kapısı bana sonsuza dek kapalı olacak. Kimin Müslüman olarak öleceğini bilmiyoruz. Hayatımızı o kadar müminleştirmeliyiz ki son nefeste de mümince gitmek mümkün olsun. Eğer biz kâfirlerin, münafıkların, Hristiyanların, Yahudilerin özelliklerini hayatımızın merkezine alırsak ve onlar gibi yaşarsak, onlar gibi düşünürsek onlar son nefeste nasıl ölecekse Allah muhafaza buyursun bizim ölümümüzün benzer olması çok muhtemel.

Hep dua etmeliyiz: "Allah'ım bizi iman üzere yaşat ve iman üzere öldür."⁸ Âmin. İmanlı ölmek için çok dua etmeliyiz. Çünkü imanlı ölüp ölemeyeceğimizi bilmiyoruz. Korkmamız gereken bir konu bu. Son nefeste insanın o kadar zorlanmasının, sıkıntıya düşmesinin sebebi iki dünya arasında arafta kalmasıdır. Kıyamet suresinde geçiyor olması lazım esteizu billah: *"O an biz size ondan daha yakınızdır ama siz görmezsiniz."*⁹ Ölüm anından bahsediyor. Yani siz onun yanında duruyorsunuz bizi görmüyorsunuz aslında o noktada biz size ondan daha yakınız. Artık ona gayb perdeleri açılır, görmeye başlar. Diğer âlemi, melekleri vs. yani o metafizik âleme geçmeye başlar. "Ama siz bizi görmezsiniz. Onun bedeni hala sizin yanınızda. Nefesini de daha tam veremedi. Çünkü ruhu hala tam olarak çıkmadı. Ama artık ne olduğunu gördü, Hak ona ayan oldu." O anda kul pişman olur; her kul iman üzere canını teslim edemez böyle bir noktada.

⁵ Ve o, müminler için gerçekten bir hidayet rehberi ve rahmettir. (Neml, 27/77)

⁶ Ey örtünüp bürünen! Gecenin yarısında, istersen biraz sonra, istersen biraz önce bir müddet için kalk ve ağır ağır Kuran oku. (Müzzemmil, 73/ 1-5)

⁷ Yunus Suresi, 90. Ayet.

⁸ "Allah'ım, bizden kime hayat verdin ise onu iman üzere yaşat, kimi vefat ettirirsen islam üzere vefat ettir." Hadis (Tirmizi, Cenaiz,38)

⁹ Vakıa Suresi (56/85)

Çünkü bilinçaltımızda ne varsa onun bilinç düzeyine yükseleceği bir an bu. Nasıl ki narkoz alan kişilerin ameliyattan sonra bazıları küfreder bazıları “Allah” der bazıları sakladığı bir şey varsa ondan bahseder. Nedir bu biliyor musunuz? Bilinçaltınıza sürekli olarak kodladığınız şey neyse yani siz kimseniz hakikatte o açığa çıkar sarhoşluk haliyle. Onu artık bastıramazsınız. Kontrolünüzde değildir. Bilinçaltınızda kendinize kodladığınız şeyleri bilinciniz açıkken kontrolde tutup dışarıya çıkarmayabiliyorsunuz. Çünkü iradeye hükmediyorsunuz.

Ölüm anı da bilincimizi kontrol edebildiğimiz bir an olmuyor. Düşünemiyoruz fakat bedenimiz orada olduğu için dünyadaki sesleri duyabiliyoruz. Gayb perdesi açılmış, canımızı almak için gelen meleği görebiliyoruz o esnada. Kim bilir nasıl gözüküyor? Başka neler gösteriliyor? Ve kul dehşet içinde o gördükleri karşısında. Kendisine de hükmedemiyor. “Hadi ben buradan kalkayım, şunu yapayım, bunu yapayım.” diyemiyor. Hükmü kalmadı üzerinde. O zaman bilinçaltında biriktirdiği neyse yüzeye çıkıyor. Artık onları tutamaz çünkü. Onlar yokmuş gibi yapamaz.

Peki, biz bu noktada ne yapmalıyız? Bilincimizi tümüyle temizlemeliyiz. Tabi estağfurullah böyle deyince de Allah muhafaza buyursun bu ara çok ciddi istismarlar var dine karşı. Bilinçaltı temizliği gibi... Arkadaşlar sakın böyle sapkınca şeylere girişmeyin. Yani bakın bir yenilikle karşılaştığınız zaman sormanız gereken ilk şey şu: Resûlullah (sav) böyle bir şey yapmış mı? Hayır. Sahabe yapmış mı? Hayır. Âlimler böyle bir şey yapmış mı? Hayır. Resûlullah'ın (sav) sarsıntı geçirenlere karşı nasıl bir tavrı olmuş? Yani sonuçta bu insanlar kuzenleriyle savaşta çarpıştılar. Belki de bazıları çok sevdiği akrabasını öldürdü savaş esnasında. Çünkü ya o onu öldürecek ya o onu. Sonra boykot döneminde aç kaldılar senelerce. Çocukları kucaklarında ağladı, yavrusuna süt veremedi bir anne... Hakarete uğradılar, dövüldüler, taşlandılar. Ruhsal, fiziksel şiddete maruz kaldılar. Selam verilmedi. Şehirlerinden çıkarıldılar. Evlerini, tarlalarını, araçlarını bırakmak zorunda kaldılar. Sevdikleri şehri terk edip başka bir şehre yerleştiler. Bu insanların yaşadıkları her şey sarsıntılı ve hepsi bir anda oluyor. Allah u Teâlâ onların bu halini gördüğü için onlara merhem olabilecek sureleri aşama aşama Resûlullah'a (sav) indiriyor. Resûlullah da (sav) onlara bu sureleri anlatıyor. Birbirlerine kardeşlik ederek, birbirlerinin yarasını sararak ve imanlarını kuvvetlendirerek bu süreçten geçiyorlar. Ve Allah'ın izniyle çoğunlukla dirayetli şahsiyetlere dönüşüyorlar. Biz sarsıntı yönetme ve atlatma yöntemleri olarak Sünnetullah'ta ne görüyoruz?

1. Boş kalmamak ve hiçbir şekilde vesveselere kapılmamak.
2. Kendi kapasitesine göre mutlaka bir iş yapmak, faydalı bir işin peşinde olmak.
3. İradeyi kullanmayı aktif hale getirmek için ibadetleri yerine getirmede titiz davranmak.

Sonra gece ibadeti. Tek başınasın sadece Rabbin ile birliktesin. Kimse yok, o an istediğini söyleyebilirsin, isteyebilirsin. Gündüzün kargaşası yok. Hiçbir şey yok. Gece namazı ayrı bir tedavi. Oruç tuttuğumuzda ise hem bedenimiz hem zihnimiz sıhhat bulur. Şunu da belirteyim: kişinin patolojik bir rahatsızlığı vardır veya uzmandan destek alması gerekiyordur. Hakikaten bunu reddetmiyorum. İyi bir Müslümanınız psikoloğa gidip yardım almanıza gerek yoktur demiyorum.

Akciğerim hastayken nasıl ki doktora gidiyorsam, ruhum hasta olduğunda da doktora gidebilirim. Bunda beis yok. Bilinçaltı temizliği, hipnoz, geçmiş silmek... Bu Allah'ın kesinlikle kabul etmeyeceği bir şeydir. Geçmişimizi silemeyiz. Onlar neden bize yaşatıldı? Oradan bir insan inşa etmen gerekiyor. Senin oradaki hatalarından ders alarak, yanlışlarını düşünerek geçirdiğin hüzünlü zamanların belki senin günahlarına kefarete oldu. Belki de cennetteki dereceni yükseltti. Allah istemeseydi onların hiçbiri yaşanmazdı. Allah izin verdi ve yaşandı. Allah'a teslimiyetim artacak, tevekkülüm artacak belki de yaşadıklarım beni insanlara karşı daha şefkatli birisi yapacak. Yani bir mesele beni üzdü diye onu zihnimden sildirmeye çalışmak, bilinçaltımı temizleyeceğim diye tuhaf hurafelere girişmek kesinlikle ne Kur'an'ı Kerim'de ne de Resûlullah'ın (sav) sünnetinde bulunmayan bir uygulamadır. Müslümanlara hiçbir şekilde yakışmamaktadır. Yani hesabı çok zor olacak bir şey bu. Çünkü yeni bir din uydurmak gibi. Bu tarz uygulamalardan uzak durmak gerekir.

Her sahne, her olay hidayet kaynağıdır dedim. Evet, Kur'an'ı da hidayet rehberi edinmeliyiz. Peki bütün bu olaylar neden oluyor? Metafizik bir açıklığımız var. Yani biz illa böyle uçan, kaçan bir şeyler aramaktayız. Ümmet olarak Allah bize hidayet etsin. Âmin.

Duanın gücü bize yeterince etkileyici gelmiyor. Gece kalkıp Allah'la buluşmak bize yeterince etkileyici gelmiyor. Resûlullah'ın (sav) *“Şu tesbihatları çekerseniz, dünya üzerinde kim ne yaparsa yapsın amelinizi geçemez. İki namaz arasında mescitte bekleyip namaz kılarsanız bir hac ve umre sevabı kazanırsınız.”*¹⁰ Ezanı tekrar ederseniz ve ezandan sonra dua ederseniz dualarınızı kabul olur, günahlarınız dökülür.¹¹ demesi bizim umurumuzda değil. Allah bizi affetsin.

¹⁰ “Her kim sabah namazını cemaatle kılar sonra namaz kıldığı yerde oturup güneş doğuncaya kadar Allah'ı zikreder (kerahet vakti çıktıktan) sonra da iki rekat namaz kılar bir Hac ve Umre yapmış gibi sevap kazanır.” Enes dedi ki: Peygamber (asm) “Eksiksiz tam bir hac ve umre sevabı” buyurdu. (Tirmizî, Ebvabu's-Salat, 412, hadis no: 586)

¹¹ (Müslim, Salât 11. Ayrıca bk. Ebû Dâvud, Salât 36; Tirmizî, Menâkıb 1; Nesâî, Ezân 37)

Neden umurumuzda değil? Çünkü basit geliyor. Ezanı okuyup dua etmek sana göre çok kolay. Nasıl bir şey istiyorsun ki sen? Bilmem ne dağının tepesine çıkıp, oradaki otu toplayıp, ey ot beni temizle falan demek herhalde bilmiyorum. İlla burnumuzu sürte sürte, değişik işler yapmamız lazım şifa bulmak için. Öyle bir algımız var. Çok dizi, film izlemekten mi bilmiyorum. Allah'ın gücüne inanmamaktan mı bilmiyorum. Kur'an'ı Kerim de Allah u Teâlâ defalarca duanın gücünden bahsediyor. Ve diyor ki: “*De ki duanız olmasaydı ne ehemmiyetiniz ne kıymetiniz olurdu.*¹²” Mesela Hz. Hanne; -Hz. Meryem'in annesi- bu kadın peygamber değil, sıradan bir toplumda yaşayan bir kadın. Diyor ki: “*Rabbim bana bir evlat nasip eyle. Ben onu sana adayayım. O senin yolunda olsun.*” Diye dua ediyor. Benim bir çocuğum olsun ve sana adayayım. Ve bu dua hasebiyle Meryem'e anne oluyor. Meryem İsa'ya anne oluyor. Nitekim Hanne bir peygamberin anneanesi oluyor. Öyle bir peygamber ki, babası yok, ruhunu gelmiş Cebrail üflemiş. Bir yere bir çaput bağladığı için ya da birilerinin dizinin dibine gittiği için değil, bir yerden ot, bir yerden su bulduğu için değil, dua ettiği için duası kabul oluyor.

Zekeriya Aleyhisselam kendisi ihtiyar. Saçları beyazlamış. Belki 70, 80 yaşında. Hanımı kısır. Yıllarca çocukları olmamış. Ne diyor surede? “*Ey Rabbim bana katından bir evlat nasip eyle, yani zürriyetimin sürdürülmesini istiyorum.*¹³”

Peygamberliğin de devam etmesi için. “*Şüphesiz ben sana dua etmekle, ben sana istekte bulunmakla hiç bedbaht olmadım.*¹⁴” Diye Allah Teâlâ'ya dua ediyor ve istediği veriliyor.

Biz inanmıyoruz ki. Ve bu ne büyük bir küstahlık, istediğimiz her şeyi yapabilecek olan tek merci Allah Teâlâ. Ama biz Allah'a dua ederken tam olarak inanmıyoruz. Ancak tuhaf işlere kalkışırsak olacağına inanıyoruz. Mesela yüz tane tespih dağıtırsan, o zaman bu dua kabul oluyormuş. O yüz tespihi dağıtmak için maraton koşusuna çıkıyoruz. Böyle bir şey yok bu arada, uydurdum. Hani bunu da yapmaya kalkarsanız diye söylüyorum.

Allah'ın önem vermemizi istediği noktaya bir türlü önem vermediğimiz için saçma sapan türeyen her türlü sapkınlığa aldanıyoruz.

Ne yapmalıyız? Kur'an'ı Kerim'in hidayet rehberi olduğunu ve bize bütün ayetleriyle yol gösterici bir güce sahip olduğunu unutmamalıyız. Kur'an'ı Kerim'i okurken de, “*Rabbim mutlaka senin bütün ayetlerin hidayet vesilesidir. Bana biriyle çıkış yolu bulmayı nasip eyle.*”

---

¹² Furkan Suresi (25/77)

¹³ Enbiya Suresi (21/89)

¹⁴ Meryem Suresi (19/4)

Yani benim kalbimi Kur'an'ı Kerim'e karşı aç. Bana lazım olan hidayeti bu ayetlerle bulmayı bana nasip et." diye kendi adımıza duada bulunmalıyız. Dikkatli okumalıyız. Tefsiri de hayatımızdan eksik etmemeliyiz. Boş şeylere de kafa yormamalıyız.

Arapça'nın güzelliğiyle, belagati ile kıssa ve en güzel biçimde aktarılmış olan. *'Ahsenül mahsus'* kıssaların en iyisi, en güzeli demektir. Bunu anlatabileceğimiz en iyi şekilde anlatıyoruz. Hikâyenin de en güzel, en önemli kısımlarını anlatıyoruz. Yani boş detaylarla meşgul edilmeyeceksiniz. Size Kur'an'ı Kerim'de verilen her şey en önemli kısım olacak.

Allah insanlığın gelişiminin mimarıdır. Yani insanoğlunu merhale merhale geliştirmiştir. Hayatımızdaki her olay aslında bir hikâyedir. Yani bizim bütünde bir hikayemiz var. Kulluk hikayemiz, yani kulluk serüvenimiz var. Bu kulluk serüveni içinde de doğumdan ölüme kadar olan süreçte yaşadığımız her olay bizim için hikâyedir. Sabahtan akşama her günüm de hikâye eder, bir haftalık sürecim de hikâye eder. Neden bu benim için önemlidir? Yaşadığım her anda öğreneceğim bir mesele var demektir.

Hayatın içinde çok saçma bir insanla, olayla, sinir bozucu durumla, zorlayıcı meseleyle karşılaşabiliyoruz. O an bize gereksiz muamele yapılıyor olabilir. Saygısızlık ya da yersiz bir davranış olabilir. Bizi sinirlendirecek bir şey, bir haksızlık olabilir. Bütün bunlarla karşılaştığımızda bu Rabbimden gelmiş diye bu haksızlığı sineye çekmeliyiz demiyorum. Bunu yapmaktan bahsetmiyorum. Tabii ki insan kendisini ezdirmemeli.

Mümin bir delikten iki kere sokulmamalı¹⁵, içine sinmeyi yapmamalı. Fakat o ilk saldırı anında direkt karşı atağa geçmek yerine bir an durup kendimize şunu hatırlatmamız lazım; şu an Allah beni izliyor. Onun buraya geldiğini ve bana bunları söylediğini görüyor. Şimdi burada ben bir imtihan içindeyim. Yani burası benim için bir imtihan alanı.

Bunu kendimize hatırlatmamız lazım. *Evet, Rabbim benimlesin biliyorum.* Bakın, içeriden konuşuyorum zaten dışarıya hemen laf yetiştiremem, o konuşuyor, hala devam ediyor. Ben diyorum ki, *evet Rabbim benimlesin ve ne cevap vereceğime bakıyorsun. Şimdi melekler ben ne söylersem kaydedecekler.* Bütün bunları kendimize telkin ettikten sonra dışarıya çıkaracağımız cümle çok daha sakin olacaktır. Ama bu muhakemeyi yapamazsak bizim de verecek sert cevaplarımız olabilir. Tabii ki yine sert bir cevap gerekiyor olabilir ama eğer içerideki muhakemeyi tam yaparsak cevabımız nefsen değil, daha hakkaniyetli bir cevap olur inşallah. Bu muhakemenin içimizde artması için Allah u Teâlâ'ya dua edelim.

¹⁵ "(Akıllı ve olgun) Mü'min aynı delikten iki defa sokulmaz, ısırılmaz." (Buhârî, Edeb, 83; Müslim, Zühd, 63)

Tarih olaylarla ilgilenir, kişilerle ilgilenmez. Ama Kur'an'ı Kerim'de biz kişilere de odaklanıldığını görürüz. Allah bu sahneleri o kadar kıymetli buldu ki, bize anlattı. Hikmeti ve basiretiyle kıyamete kadar bunları bilmemize karar verdi. Bütün hikâyeyi değil, sadece lazım olan yerleri verdi. Gereksiz hiçbir detay yok.

Hız. Yusuf satın alınıyor, sonra bir anda Mısır'da bakanın evinde görüyoruz onu. Aradaki süreç yok. Bir sonraki hikâyede ise birden genç bir adam olduğunu görüyoruz. Hâlbuki uzun bir yaşam var evin içinde. Allah burada bize bakın neyin dikkate değer olduğunu öğretiyor; her şeyi bilmemize gerek yok.

Kur'an'ı Kerim'in amacı size hikâye anlatmak değildir. Sizi doğru yere yönlendirmektir. Bu yüzden farklı farklı yerlerde bir olayın farklı parçalarını buluruz. Mesela Hız. Musa'nın kıssasını Kur'an'ı Kerim'deki birçok farklı surede tekrar tekrar görürüz. Ama her gördüğümüz yerde esasen orada dikkat başka noktaya yoğunlaştırılmıştır. Dikkat etmezsek aynı şey değil mi diye düşünebiliriz. Değil. Birinde sihirbazlarla ilgili mesele yoğunlaştırılır. Diğerinde de firavun ile ilgili olan mesele yoğunlaştırılır. Farklı farklı durumlar vardır.

Bazen bir hikâyenin her parçası bizim için hidayettir. Bu sure gelmeden önce. Resûlullah (sav) habersizdi. Peygamberimiz (sav) sureyi dinlerken, ağzını açmadan önce karşısındakilere ne söyleyeceğini bilmiyordu. Yani bu surenin içinde geçen olayların ne olduğunu Resûlullah (sav) da bilmiyordu.

Hız. Yusuf, çok sıkıntılar çekti. Resûlullah'a (sav) ve sahabelere Hız. Yusuf'un yaşadığı sıkıntılar ve bu sıkıntılardan sonra açılacak kapılar gösterilerek aslında bir ışığa işaret ediliyor. Yani bu yaşadığımız süreç daha evvel de yaşandı. Aynı şey bizim için de geçerli. Bize de Rabbimiz bunu söylemiş oluyor. Bu yaşadıklarınız, bu sıkıntılarınız, bu baskılar daha evvel de yaşandı. Mesela şu an büyük ekonomik sıkıntı içindeyiz gerçekten.

Hız. Yusuf döneminde de kıtlık var. 7 yıl kıtlık, 7 yıl bolluk var. 7 yıl kıtlık döneminden sonra yeniden normale dönen düzen var. Burada Hız. Yusuf'un yaptığı düzenlemede önce ciddi bir kısıtlamaya gittiğini görüyoruz. Kıtlık gelmeden önce israfı sığra indiriyor ve zenginin de daha az yemesini istiyor.

Ambarlara birtakım birikimler yapılıyor ama ilk yaptığı şey israfı sıfırlamak, zengini de fakiri de aynı düzeyde beslenir hale getirmek. Bu şekilde 7 yıllık kıtlık süreci için bir hazırlık yapıyor ekonomik olarak.

Bolluk dönemindeyken az yemeyi sağlıyor. Çünkü 7 yıl önce bolluktan sonra kıtlık gelecek. Bolluk döneminde hiçbir şekilde israf edilmesine izin vermiyor. En azami şekilde beslenmelerini, en azami şekilde harcamalarını sağlıyor. Bunu yaptığı için 7 yıllık kıtlıkta hepsinden rahat ediyorlar. Bugün bizim ekonomik sıkıntımız var. İftar menüleri 200 lira. Yine oraya gidildiğine eminim.

Çöpe atılan yiyecekler, çöpten çıkan ekmekler, dolaplarımız, eşyalarımız hâlâ israf içindeyiz ve biz bu israfı terk etmedikçe bir şeylerin düzeleceğine inanmıyorum. Kendimizden, kendi evimizden, kendi nefsimizden başlamamız gerekiyor. Devletin izlediği politika doğru demiyorum. Bütün bu başımıza gelen şeyler haktır demiyorum. Tabii ki faiz haram¹⁶ yani faizle ilgili farklı bir fikrim yok. Ve bu çok uzun bir konu yani ekonomiyle ilgili olan kısma girmek istemiyorum. Diyorum ki; biz kendimizden, kendi evimizden mesulüz. Ve israfı hayatımızdan kaldırmak için çok büyük sebepler var. Ama biz hâlâ israf etmeye devam edebiliyoruz. Buraya Allah rahmet etmez. Yani biz israf ediyoruz, israf ediyoruz, israf ediyoruz, bir tek kendimizi düşünüyoruz. O zaman biz israf ederken Allah bereket mi verecek? Vermez. Allah'ın bereket vermesi için bizim israf değil infak etmemiz lazım. Bu mübarek günlerde Allah paylaşmayı, ölçülü olmayı nasip etsin. Üçüncü ayeti kerimeyi de böylece bitirmiş olduk.

Allahümme salli âla seyyidina Muhammed.

2022

---

¹⁶ Ey iman edenler! Kat kat artırılmış olarak faiz yemeyin. Allah'tan sakının ki kurtuluşa eresiniz. (Ali İmran/ 3, 130)